

Kmetijske in rokodelske Novice.

Na svitlobo dane od c. k. krajnske kmetijske družbe.

Tečaj VI.

V sredo 25. kozoperska 1848.

List 43.

Bravcam!

Od kar se je v našim Cesarstvu nova vlada — to je ustava ali konstitucija začela — so se Novice nekoliko v svojih spiskih premenile; bére se namreč v njih menj kmetijskih in rokodelskih reči. Kér so nam to spremembo nekteri že očitali, je naša dolžnost, zastran tega očiten odgovor dati.

Prekucije našiga cesarstva, ki so se 15. sušca začele, so prekucnile celo poprejšnje življenje vsih stanov. Dokler svet stoji, še taciga ni bilo.

Novice so bile edini slovenski list do tega veliko pomenljiviga časa, ki ni zadel samo gospôdo, temuč tudi kmetiški stan. Novice pa so ostale tudi še čez 3 mesce potem edini slovenski list — one same so preživele prvi čas noviga prerodenja! V taki dôbi, ko je vse hrepenelo zvediti novih prigodb, — v taki dôbi, ko je bilo sto in sto družih podukov treba, kdo bi bil rad bral: kakó turšico sejati, kakó mravljince zatirati, vinograde obdelovati, ovcam garje odpravljati i. t. d.!

Na polje nove vlade so mogle Novice svoje brave na kmetih peljati in jim kazati, kaj se tam godi, de so resnico zvedili v vsim, in de so se zatirale škodljive pravlice, ktere so lažnjivci po deželi obilno trosili.

Začelo se je potem pripravljanje poslancov k Dunajskimu zboru — in zopet so se novi opralki Novic o ti dôbi začeli. In tako je šlo neprenehama naprej: vsak teden je kaj družiga prinesel, kar je bilo v Novicah treba oznaniti, razjasniti, opomniti.

Mesca maliga serpana so se še le začeli mnogi novi slovenski časopisi v Ljubljani in Celji, ki se vsak po svoji poti krepko prizadevajo, svoj namen doseči.

Veliko smo že doživeli — veliko prestali, Bog daj ljubi mir! Z velikimi težavami se rodi novo ustavno déte. Pomenki in sklepi deržavniga zbora so bili vsim ljudém po deželi silno imenitni, kér njih prihodnji stan in srečo zadevajo. Kmet mora zdej vse to tudi vediti; on se mora podučiti v vsim tem, de se zamore scasama povzdigniti na tisto stopnjo vednosti, ktere potrebuje slobodni deželán.

Vsak previden človek bo tedej v tacih okolišinah poterdil tačasno spremembo Novic, in bi nam nasproti po pravici zaspanost očital, ako bi bili o taki dôbi ostali celó na starim kolovezu.

Novice so se že sicer tudi celi čas svojiga obstanja, od svojiga začetka v létu 1843 noter do današnje ure, goreče poganjale za povzdigo slovenske narodnosti — kakó neki bi bile zamogle zdej omolčati, ko je žetve čas prišel, kar so one toliko lét neutrudljivo sejale!

Dokler tedej ne bo nova vlada dognana, — dokler ne bomo po novih postavah vse v lepim miru in redu imeli, bojo Novice imele še opralkov dovolj za kmetiški stan in slovenski narod sploh.

Kadar bo pa vse to lepo dokončano, bomo pa spet začeli orati in sejati, de bo veselje!

Sicer pa bomo, kakor dosihmal, tako tudi prihodnjič, po malim zmirej dajali kmetijske in rokodelske poduke, in zvesto oznanovali nove znajdbe kmetijstva, od kterih je pa zdej le malo slišati.

Vredništvo.

Kje so zdej Cesar?

Po popotovanji skozi celi teden so Cesar s svojo družino 14. dan tega mesca v Olomúc (Ollmütz) na Marsko prišli. Veselje od vsih krajev skupej derečih ljudi, svojiga miliga Cesarja viditi, je bilo neizrečeno; celó konje so mu iz vozás spregli in ljudjé so ga v mesto peljali. Ne le veselo vpitje „Živio“ se je krog in krog razlegalo; tudi solzé v očeh so se pri marsikterimu vidile, ki so bile solzé veselja, pa tudi solzé žalosti, de naš mili Cesar, ki so svojim ljudstvom toliko dali in dovolili, kolikor noben drug cesar ali kralj na

celim svetu, so za vse te dobre zavoljo razsajanja in morenja nevkrótjljive derhali prisiljeni bili, očetov dom na Dunaji zapustiti in po svetu iti. V Olomúc pridši, so dali Cesar svojim ljudstvom naslednji razglas na znanje, v kterim posebno prijazno kmete nagovorijo.

Svojim ljudstvam!

Pridši v Olomúc, kjér imam namen za zdej ostati, je Mojimu sercu potreba, lepe znamenja zveste udanosti, ktero Mi je ljudstvo na Moji poti tú sém povsod skazovalo, očitno spoznati.